

Dokument obowiązkowy IAF

Dokument obowiązkowy IAF dotyczący stosowania technologii informacyjno- komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen

Wydanie 2, wersja 3

(IAF MD 4:2022)

International Accreditation Forum, Inc. (IAF) ułatwia handel i wspiera organy regulacyjne poprzez międzynarodowe porozumienie dotyczące wzajemnego uznawania między jednostkami akredytującymi (ABs) mające na celu globalne uznawanie wyników wydawanych przez jednostki oceniające zgodność (CABs) akredytowane przez członków IAF.

Akredytacja zmniejsza ryzyko przedsiębiorstw i ich klientów poprzez zapewnienie, że akredytowane CABs są kompetentne do wykonywania pracy, jakiej podejmują się w zakresie posiadanej akredytacji. Wymaga się, aby ABs będące członkami IAF i akredytowane przez nie CABs prowadziły działalność zgodnie z właściwymi normami międzynarodowymi i dokumentami obowiązkowymi IAF w celu spójnego stosowania tych norm.

Jednostki akredytujące będące sygnatariuszami Porozumienia o Wielostronnym Uznawaniu IAF (IAF MLA) są regularnie poddawane ocenie równorzędnej, prowadzonej przez wyznaczone zespoły, w celu zapewnienia zaufania do funkcjonowania ich programów akredytacji. Struktura i zakres IAF MLA są szczegółowo przedstawione w dokumencie IAF PR 4 – Structure of IAF MLA and Endorsed Normative Documents.

Struktura IAF MLA ma pięć poziomów: Poziom 1 określa kryteria obowiązkowe ISO/IEC 17011, które mają zastosowanie do wszystkich ABs. Połączenie działania (działań) Poziomu 2 oraz odpowiedniego(-ich) dokumentu(-ów) normatywnego(-ych) Poziomu 3 jest określane jako główny zakres MLA, a połączenie dokumentów normatywnych Poziomu 4 (jeżeli ma to zastosowanie) i Poziomu 5 jest określane jako podzakres MLA.

- Główny zakres MLA obejmuje działania, np. certyfikację wyrobów, oraz związane dokumenty obowiązkowe, np. ISO/IEC 17065. Atestacje wykonane przez CABs na poziomie głównego zakresu są uznawane jako równie wiarygodne.
- Podzakres MLA obejmuje wymagania dotyczące oceny zgodności, np. ISO 9001, oraz specyficzne wymagania programu, jeżeli ma to zastosowanie, np. ISO TS 22003. Atestacje wykonane przez CABs na poziomie podzakresu są uznawane jako równoważne.

IAF MLA daje zaufanie niezbędne dla akceptacji wyników oceny zgodności przez rynek. Atestacja wydana w zakresie IAF MLA przez jednostkę, która jest akredytowana przez AB będącą sygnatariuszem IAF MLA, może być uznawana na świecie, co ułatwia handel międzynarodowy.

Wprowadzenie do tłumaczenia

Oryginał publikacji: IAF MD 4:2022 IAF Mandatory document for the use of information and communication technology (ICT) for auditing/assessment process, 1 February 2022

Tłumaczenie: Polskie Centrum Akredytacji, 07.03.2022 r., www.pca.gov.pl

Tekst tłumaczenia nie może być kopiowany w celu sprzedaży. Wersją oficjalną (rozstrzygającą) jest wersja w języku angielskim.

SPIS TREŚCI

0.	WPROWADZENIE	5
1.	ZAKRES.....	6
2.	POWOŁANIA NORMATYWNE.....	6
3.	DEFINICJE.....	7
4.	WYMAGANIA.....	7

Wydanie Nr 2, wersja 3

Opracowane przez: Komitet Techniczny IAF

Zatwierdzone przez: Członków IAF

Data wydania: 1 lutego 2022 r.

Osoba do kontaktu: Elva Nilsen

IAF Corporate Secretary

Tel.: +1 613 454-8159

Email: secretary@iaf.nu

Data: 8 czerwca 2018 r.

Data wejścia w życie: 4 lipca 2019 r.

WPROWADZENIE DO DOKUMENTÓW OBOWIĄZKOWYCH IAF

Słów „zaleca się”¹ użyto w niniejszym dokumencie do wskazania uznanych sposobów spełnienia wymagań normy. Jednostka oceniająca zgodność (CAB) może spełnić te wymagania w równoważny sposób, pod warunkiem, że potrafi to wykazać jednostce akredytującej (AB). Słów „powinien; należy”² użyto w niniejszym dokumencie do wskazania tych postanowień, które, odzwierciedlając wymagania stosownej normy, są obowiązkowe.

¹ Przypis PCA: w oryginalnej, angielskiej wersji dokumentu występuje słowo „should”

² Przypis PCA: w oryginalnej, angielskiej wersji dokumentu występuje słowo „shall”

Dokument obowiązkowy IAF dotyczący stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen

0. WPROWADZENIE

0.1 Ponieważ technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT – eng. *Information and Communication Technology*) stają się coraz bardziej zaawansowane, ważne jest, aby być w stanie stosować ICT w celu optymalizacji skuteczności i efektywności auditu/oceny oraz wspierania i utrzymywania integralności procesu auditu/oceny.

0.2 ICT są wykorzystaniem technologii do gromadzenia, przechowywania, wyszukiwania, przetwarzania, analizowania i przekazywania informacji. Obejmują oprogramowanie i sprzęt, taki jak: smartfony, urządzenia przenośne, laptopy, komputery stacjonarne, drony, kamery wideo, urządzenia do noszenia na ciele (wearable), sztuczna inteligencja i inne. Użycie ICT może być odpowiednie przy prowadzeniu auditów/ocen, zarówno na miejscu, jak i zdalnych.

0.3 Przykłady wykorzystania ICT podczas auditów/ocen mogą obejmować, ale nie wyłącznie:

- spotkania prowadzone za pomocą urządzeń telekonferencyjnych, w tym audio, wideo i udostępniania danych;
- prowadzenie auditu/oceny dokumentów i zapisów za pomocą zdalnego dostępu, synchronicznie (w czasie rzeczywistym) lub asynchronicznie (gdy występują opóźnienia);
- rejestrowanie informacji i dowodów za pomocą obrazów nieruchomych, nagrań wideo lub nagrań dźwiękowych;
- zapewnianie dostępu wizualnego/dźwiękowego do odległych lub potencjalnie niebezpiecznych lokalizacji.

0.4 Celami skutecznego stosowania ICT do prowadzenia auditów/ocen są:

- i) zapewnienie metodyki korzystania z ICT, która jest wystarczająco elastyczna i niemająca charakteru nakazowego, dla optymalizacji konwencjonalnego procesu auditu/oceny;
- ii) zapewnienie, że są wdrożone adekwatne mechanizmy nadzoru dla uniknięcia nadużyć, które mogłyby naruszyć integralność procesu auditu/oceny;
- iii) wspieranie zasad bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju.

Należy również podjąć środki w celu zapewnienia utrzymania bezpieczeństwa i poufności w trakcie działań auditowych/działania w zakresie oceny.

0.5 Inne programy, dokumenty normatywne i normy oceny zgodności mogą nakładać ograniczenia na wykorzystanie ICT do prowadzenia auditów/ocen i mogą być nadrzędne wobec niniejszego dokumentu.

1. ZAKRES

Niniejszy dokument obowiązkowy ma na celu zapewnienie spójnego stosowania ICT przy prowadzeniu auditów/ocen z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach metodyki. Niniejszy dokument jest przeznaczony przede wszystkim do prowadzenia auditów/ocen systemów zarządzania, osób i wyrobów oraz jest właściwy dla jednostek oceniających zgodność i jednostek akredytujących. Korzystanie z ICT nie jest obowiązkowe, a ponadto technologie te mogą być wykorzystywane w innych rodzajach działań związanych z oceną zgodności, jednak w przypadku ich stosowania w ramach metodyki auditu/oceny, przestrzeganie postanowień niniejszego dokumentu jest obowiązkowe.

2. POWOŁANIA NORMATYWNE

Do celów niniejszego dokumentu mają zastosowanie powołania normatywne podane poniżej, w zależności od danego działania w zakresie oceny zgodności. W przypadku powołań datowanych ma zastosowanie wyłącznie wydanie cytowane. W przypadku powołań niedatowanych stosuje się ostatnie wydanie dokumentu powołanego (łącznie ze zmianami).

- MD 5 – Ustalanie czasu auditu systemów zarządzania jakością, środowiskowego oraz bezpieczeństwa i higieną pracy
- ISO/IEC 17011 – Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek akredytujących prowadzących akredytację jednostek oceniających zgodność
- ISO/IEC 17021-1 – Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania – Część 1: Wymagania
- ISO/IEC 17065 – Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi
- ISO/IEC 17024 – Ocena zgodności – Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby

Niniejszy dokument obowiązkowy może być również brany pod uwagę do stosowania z innymi normami oceny zgodności, takimi jak:

- ISO 14065 – Gazy cieplarniane – Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania
- ISO/IEC 17020 – Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję
- ISO/IEC 17025 – Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących

Dodatkowo, wytyczne dotyczące prowadzenia auditów/ocen z wykorzystaniem ICT można uzyskać z:

- ISO/IEC 17020 – Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję
- ISO/IEC 17025 – Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących
- ISO/IAF Auditing Practices Group - “Electronic documented information systems”
<https://committee.iso.org/home/tc176/iso-9001-auditingpractices-group.html>
- IAF ID 12 Principles on Remote Assessment
- ISO 19011 – Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania

3. DEFINICJE

3.1 Oddział wirtualny

Lokalizacja wirtualna, w której organizacja klienta wykonuje prace lub świadczy usługi korzystając ze środowiska sieciowego umożliwiającego realizację procesów niezależnie od fizycznych lokalizacji osób wykonujących te procesy.

Uwaga 1: Oddział nie może być uznany za oddział wirtualny w przypadkach, gdy procesy muszą być realizowane w środowisku fizycznym, np. składowanie, produkcja, działalność laboratoriów prowadzących badania fizyczne, instalacja lub naprawy fizycznych wyrobów.

Uwaga 2: Dla potrzeb obliczania czasu auditu/oceny, oddział wirtualny (np. intranet przedsiębiorstwa) jest uznawany za pojedynczy oddział.

4. WYMAGANIA

4.1 Bezpieczeństwo i poufność

4.1.1 Bezpieczeństwo i poufność informacji elektronicznej lub przekazywanej drogą elektroniczną są szczególnie ważne przy stosowaniu ICT do celów auditu/oceny.

4.1.2 Wykorzystanie ICT do celów auditu/oceny powinno zostać wspólnie uzgodnione pomiędzy jednostką auditowaną/oceniającą i jednostką prowadzącą audit/ocenę zgodnie ze środkami i przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa informacji i ochrony danych.

4.1.3 W przypadku niezastosowania tych środków lub braku uzgodnienia środków dotyczących bezpieczeństwa informacji i ochrony danych, jednostka realizująca działania auditowe/działania w zakresie oceny powinna zastosować inne metody prowadzenia auditu/oceny.

4.1.4 W przypadku gdy nie osiągnięto porozumienia co do wykorzystania ICT do celów auditu/oceny, należy zastosować inne metody do osiągnięcia celów auditu/oceny.

4.2 Wymagania dotyczące procesu

4.2.1 Jednostka powinna zidentyfikować i udokumentować zagrożenia i szanse, które mogą wpływać na skuteczność auditu/oceny dla każdego zastosowania ICT na tych samych warunkach, łącznie z wyborem technologii i sposobów zarządzania nimi.

4.2.2 W przypadku gdy do działań auditowych/działania w zakresie oceny proponowane są ICT, w ramach przeglądu wniosku należy sprawdzić, czy klient i jednostka auditująca/oceniająca dysponują niezbędną infrastrukturą umożliwiającą zastosowanie proponowanych ICT.

4.2.3 Uwzględniając zagrożenia i szanse zidentyfikowane w 4.2.1, w planie auditu/oceny należy określić sposób wykorzystania ICT oraz zakres, w jakim ICT będą stosowane do celów auditu/oceny dla optymalizacji skuteczności i efektywności auditu/oceny, przy jednoczesnym zachowaniu integralności procesu auditu/oceny.

4.2.4 Przy korzystaniu z ICT, auditorzy oraz inne zaangażowane osoby (np. piloci dronów, eksperci techniczni) powinny posiadać kompetencje i zdolność do rozumienia i wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych stosowanych w celu osiągnięcia pożądanego wyniku auditu -ów / ocen -y. Auditor powinien być również świadomy zagrożeń i szans związanych z wykorzystywanymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz wpływu, jaki mogą one mieć na rzetelność i obiektywność zbieranych informacji.

4.2.5 Jeżeli ICT są wykorzystywane do celów prowadzenia auditów/ocen, ma to przełożenie na całkowity czas auditu/oceny, ponieważ może być potrzebne dodatkowe planowanie mogące wpływać na czas trwania auditu/oceny.

Uwaga: Przy określaniu czasu oraz czasu trwania auditu/oceny, należy skorzystać z powołań normatywnych w celu zapoznania się z dodatkowymi wymaganiami mogącymi wpływać na stosowanie ICT. Wpływ na czas trwania auditu/oceny stosowania ICT nie ogranicza się do niniejszego dokumentu obowiązkowego.

4.2.6 Raporty z auditu/oceny oraz związane z nimi zapisy powinny wskazywać zakres, w jakim ICT zostały wykorzystane przy przeprowadzaniu auditu/oceny oraz skuteczność ICT w osiąganiu celów auditu/oceny.

4.2.7 Jeżeli zakres obejmuje oddziały wirtualne, w dokumentach certyfikacyjnych / akredytacyjnych należy odnotować fakt objęcia oddziałów wirtualnych oraz należy określić działania prowadzone w oddziałach wirtualnych.

Koniec Dokumentu obowiązkowego IAF dotyczącego stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen

Dalsze informacje:

Dalsze informacje dotyczące niniejszego lub innych dokumentów IAF można uzyskać kontaktując się z członkiem IAF lub Sekretariatem IAF.

Dane kontaktowe członków IAF dostępne są na stronach IAF: <http://www.iaf.nu>

Sekretariat:

IAF Corporate Secretary
Tel.: +1 613 454-8159
Email: secretary@iaf.nu